

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ТЕОРІЯ ЕВОЛЮЦІЇ

(назва)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності: 014 Середня освіта

Предметна спеціальність: 014.15 Природничі науки;

Обмеження для вибору: пререквізити: ОК Біологія

Кількість кредитів (годин): для денної форми 4 (120 год.) (год.:24 - лекції; 24 - семінарські; 72- самостійна робота); для заочної форми: 4 (120 год.) (год.:6 - лекції; 6 - семінарські; 108 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

Презентаційні матеріали:

https://docs.google.com/presentation/d/1VwvIICAdFKI3AtQGgdZfEle16icWYCWd/edit?usp=drive_link&ouid=113658763133985659153&rtpof=true&sd=true

2. Інформація про викладача

ПІБ: Баштовенко Оксана Анатоліївна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: к. біол.н., доцент

Кафедра: технологічної освіти та природничих наук

Робочий e-mail: bashtovenko@idguonline.net

Години консультацій на кафедрі: понеділок 16.00-17.00

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет вивчення навчальної дисципліни: еволюційне вчення та етапи його розвитку

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти комплексу наукових знань відносно шляхів і закономірностей розвитку органічного світу, які ґрунтуються на мікро- і макроеволюційних процесах в появі адаптацій та видоутворенні.

Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

Знати:

- знати прояви фундаментальних властивостей організму - спадковості та мінливості на всіх рівнях організації живого (молекулярному, клітинному, організмовому та популяційному);

- мати уявлення про методи аналізу та моделювання еволюційних процесів;

- розуміти роль еволюційної ідеї на біологічному світогляді, знати основні теорії еволюції, концепції видоутворення, вміти аргументувати сучасний еволюційний підхід до вивчення біологічних процесів;
- знати основні поняття та терміни, що використовуються в еволюційних теоріях;
- вклад видатних вчених у теорію еволюції;
- положення еволюційних теорій минулого та сьогодення;
- появу та еволюцію адаптацій;
- роль екологічних криз у процесі еволюції;
- мати уявлення про генетику популяцій та еволюційну генетику;
- місце еволюції людини у системі еволюції організмів.

Вміти:

- систематизувати та класифікувати знання про еволюцію органічного світу, отримані при вивченні підручників, лекцій, монографій інших джерел;
- орієнтуватися у сучасних методах дослідження еволюційного процесу;
- вільно, грамотно викладати теоретичний матеріал, вести дискусії;
- використовувати теоретичні знання про еволюцію органічного світу щодо спеціальних дисциплін;
- застосовувати отримані знання у раціональному використанні природних ресурсів та охороні навколишнього середовища;
- вирішувати конкретні науково-практичні, педагогічні та інші завдання;
- використовувати отримані дані при написанні рефератів.

Комунікація: використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій з питань пропаганди природо збереження; формуванні спрямованості на пропаганду біологічних знань для збереження природи та сталого розвитку суспільства, виявляти повагу до різноманітних національних уподобань, співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей; створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій.

Автономність та відповідальність: виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність при виконанні функціональних обов'язків та екологічного спрямування життєвої траєкторії.

4. Зміст дисципліни

- Тема № 1.** Історія розвитку еволюційних поглядів, що передували синтетичній теорії еволюції
- Тема № 2** Синтетична теорія еволюції
- Тема № 3** Мікроеволюція
- Тема № 4** Природний добір
- Тема № 5** Адаптації як результат еволюції
- Тема № 6** Види в природі, критерії і структура.
- Тема № 7** Видоутворення
- Тема № 8** Макроеволюція.
- Тема № 9** Сучасні проблеми еволюційного вчення

5. Політика курсу

Відвідування навчальних занять

Студенти обов'язково відвідують навчальні заняття відповідно до розкладу занять. Пропуски занять з поважних причин, що підтверджені документально, можуть бути відпрацьовані протягом двох тижнів. Присутність на проміжному контролі – обов'язкова. У випадку відсутності за поважних причин – назначається додатковий час для складання модульної контрольної роботи («Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ»).

Академічна доброчесність

Студенти мають дотримуватися правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських доповідях є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

Навчальна дисципліна не передбачає використання здобувачами генеративних моделей штучного інтелекту. Генерація тексту для виконання індивідуальних занять або підготовки до практичних занять буде кваліфікуватися як порушення академічної доброчесності.

6. Контрольні заходи та критерії оцінювання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Форма проміжного контролю: Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі, або у формі комп'ютерного тестування (за допомогою сервісу MOODL) та включає 30 тестових завдань різних рівнів складності.

Зразок модульної контрольної роботи

1. Хто основоположник теорії нейтральності?
А) М. Кімура В) Н. Елдрідж
Б) Ч. Дарвін Г) Ш. Денере

Форма підсумкового контролю: залік

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях та результати

самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ».

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи

Критеріями оцінювання індивідуальних завдань є знання фактів, явищ. Вірне, науково достовірне їх пояснення. Оволодіння науковими термінами, поняттями, законами, методами, правилами; вміння користуватися ними при поясненні нових фактів, розв'язуванні різних питань і виконанні практичних завдань. Максимальна ясність, точність викладу думки, вміння відстоювати свої погляди, захищати їх. Знання повинні мати практичну значимість.

Вид	Максимальна кількість балів
Презентація флористичного або фауністичного царства	5
Конспект тем для самостійного опрацювання	5
Реферат	5

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Критерії оцінки успішності відповідають навчальній програмі й найбільш важливим вимогам до знань студентів: письмові відповіді повинні бути повними, логічними, доказовими.

За умови тестової форми роботи, максимальна кількість балів за відповідь на 1 тестове питання складає 1 бал. Мінімальна кількість балів – 16. Критеріями оцінювання є правильна відповідь.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Аносов И.П., Кулинич И.П. Основы эволюционной теории. - К.: Твім інтер,1999. - 286с.
2. Бровдій В.М. Еволюційне вчення. – К.: ВЦ «Академія», 2013. – 336с
3. Гомля Л.М.. Еволюційне вчення. Навчальний посібник для студентів біологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. – Полтава: АСМІ, 2011. - 136 с.
4. Горобець Л.В. Характеристика основних етапів створення біосфери. – К., 2011. – 68 с. <https://www.youtube.com/watch?v=DYIPPZX0dLk>
5. Корж О.П. Основы эволюції.: Навчальний посібник. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2006. – 381 с.
6. Огінова І. О. Теорія еволюції (системний розвиток життя на Землі) : підручник / І. О. Огінова, О. С. Пахомов. – Д. : Вид-во Дніпропетр. ун-ту, 2011. – 540 с.
7. Основы еволюційної теорії: Навчальний посібник.Уклад.: О.Ю. Галкін, Л.О. Тітова. – К.: КПІ імені Ігоря Сікорського, 2018. – 121 с.
8. Околітенко Н. І., Гродзинський Д. М. Основы системної біології: Навч. посіб. – К. : Либідь, 2005. – 360 с
9. БАШТОВЕНКО, Оксана Анатоліївна; ВОВК, Анатолій Миколайович. ЗНАЧЕННЯ БІОЛОГІЧНИХ ЗНАТЬ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ НООСФЕРНОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА. In: The 6th International scientific and practical conference “Fundamental and applied research in the modern world”(January 20-22, 2021) BoScience Publisher, Boston, USA. 2021. 992 p. 2021. p. 340.
10. БАШТОВЕНКО, О. А.; ВОВК, А. М. ЗАГРОЗИ СЬОГОДЕННЯ ДЛЯ ЕКОСИСТЕМИ ЧОРНОГО МОРЯ. Науково-практичний журнал "Екологічні науки", 2021, 118-121.
11. Баштовенко, О. А. "Екологічний та здоров'язбережувальний складники освіти." Екологічні науки: науково-практичний журнал. 2020. 197-201.
12. Мостяєв О. Світ як затриманий розпад: роздуми щодо еволюції відкритих систем. – К. : МП Леся, 2004. – 346 с.
13. Околітенко Н. І., Гродзинський Д. М. Основы системної біології: Навч.посіб. – К. : Либідь, 2005. – 360 с.
14. Парамонов О.О. Дарвінізм. К.: Вища школа, 1982. - 271с. <https://habr.com/ru/post/651721/>
15. Сегеда С. Антропология. – К. : Либідь, 2001. – 336 с

Електронні ресурси:

1. <https://nauka.ua/card/shcho-take-evolyuciya-yak-vona-pracyuye-chomu-mavpi-ne-peretvoryuyutsya-na-lyudej>
2. <https://suspilne.media/36140-mavpacij-proces-7-mifiv-kreacionistiv-pro-teoriyu-evolucii-carlza-darvina/>
3. <https://www.bbc.com/ukrainian/features-55785590>